

ข่าว เศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทร. 0-2628-2847 โทรสาร 0-2628-2846 www.nesdb.go.th e-mail : pr@nesdb.go.th

เรื่อง ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในรอบ 6 เดือน (วันที่ 12 กันยายน 2557 – 12 มีนาคม 2558)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอแถลงผลการดำเนินงานของสำนักงานฯ ในรอบ 6 เดือน (วันที่ 12 กันยายน 2557 – 12 มีนาคม 2558) ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ประกอบด้วย การติดตามและรายงานภาวะเศรษฐกิจ การดำเนินงานด้านสังคม การขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การติดตามและรายงานภาวะเศรษฐกิจ

การติดตามและรายงานภาวะเศรษฐกิจเป็นหนึ่งในภารกิจที่สำคัญของ สศช. โดยสำนักงานฯ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดทำตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และเผยแพร่รายงานภาวะเศรษฐกิจรายไตรมาสต่อสาธารณชน นอกจากนี้ สศช. ได้ติดตามภาวะเศรษฐกิจเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และเสนอแนะประเด็นการบริหารเศรษฐกิจมหภาคต่อรัฐบาล เพื่อพิจารณาสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมทั้งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการและกรรมการในคณะกรรมการระดับชาติชุดต่างๆ ได้แก่ คณะกรรมการรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ (รศก.) คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล (กขน.) คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล (กขร.) คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (กขช.) และผู้ประสานงานบูรณาการการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล (ระดับกระทรวง) (ปขก.) โดยสามารถสรุปสถานการณ์เศรษฐกิจในช่วงก่อนการจัดตั้งรัฐบาล และผลการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจมหภาคในรอบ 6 เดือน ได้ดังนี้

1.1 สถานการณ์เศรษฐกิจในช่วงก่อนการจัดตั้งรัฐบาล

นับตั้งแต่เริ่มมีการชุมนุมทางการเมืองในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2556 จนถึงช่วงครึ่งแรกของปี 2557 เศรษฐกิจไทยชะลอตัวอย่างต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 5.4 ไตรมาสแรกของปี 2556 เป็นร้อยละ 2.9 ร้อยละ 2.7 และร้อยละ 0.6 ไตรมาสที่สอง ไตรมาสที่สาม และไตรมาสที่สี่ ตามลำดับ ก่อนที่จะเข้าสู่ภาวะการหดตัวทางเศรษฐกิจเป็นครั้งแรกในรอบ 9 ไตรมาสนับตั้งแต่ไตรมาสสุดท้ายของปี 2554 โดยในไตรมาสแรกของปี 2557 เศรษฐกิจหดตัวร้อยละ 0.5 ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญทางเศรษฐกิจอยู่ในภาวะหดตัวทั้งด้านการใช้จ่ายและการลงทุนภาคเอกชน รวมทั้งการส่งออก เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายในประเทศที่สำคัญ ประกอบด้วย

1.1.1 ปัจจัยภายนอกประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อส่งออก ได้แก่ (1) การชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะเศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรโซนและญี่ปุ่นซึ่งชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องจนสู่ภาวะความถดถอยทางเทคนิคในช่วงไตรมาสที่สองของปี 2555 และไตรมาสที่สองของ

ปี 2557 ตามลำดับ เช่นเดียวกับเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวลงอย่างรวดเร็ว และมีอัตราการขยายตัวต่ำสุดในรอบ 6 ปี ในขณะที่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ เป็นไปอย่างล่าช้า (2) การดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงิน ซึ่งทำให้เงินสกุลสำคัญๆ ทั้งดอลลาร์ สหรัฐ. เยน และยูโรอ่อนค่า และส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าส่งออก และ (3) ภาวะความตกต่ำของราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก โดยเฉพาะราคาส่งออกข้าวและยางพาราที่หดตัวร้อยละ 2.8 และร้อยละ 17.9 ในปี 2556 และยังคงลดลงต่อเนื่องในอัตราร้อยละ 25.8 และร้อยละ 26.3 ในปี 2557 ตามลำดับ ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกและฐานรายได้ครัวเรือนภาคการเกษตร

1.1.2 ปัญหาสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ใน 4 ช่องทางหลัก ประกอบด้วย (1) การลดลงของความเชื่อมั่นภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจจนเข้าสู่ระดับต่ำสุดในรอบ 8 ปี และ 5 ปี ในเดือนเมษายน 2557 ตามลำดับ (2) ประเทศต่างๆ จำนวน 67 ประเทศ ประกาศแจ้งเตือนพลเมืองของตนเองให้ระมัดระวังในการเดินทางเข้ามายังประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงติดต่อกัน 9 เดือน และโดยรวมทั้งปี 2557 ลดลง 1.8 ล้านคน หรือร้อยละ 6.7 เป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 6 ปี นับตั้งแต่ปี 2552 (3) การขาดความต่อเนื่องของการบริหารราชการ ซึ่งส่งผลให้อัตราการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ 2557 อยู่ที่ร้อยละ 89.0 ต่ำสุดในรอบ 15 ปี นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542 โดยเฉพาะอัตราการเบิกจ่ายงบลงทุนซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 65.8 ต่ำสุดในรอบ 15 ปี และ (4) ความล่าช้าในการอนุมัติส่งเสริมการลงทุน ซึ่งทำให้มูลค่าโครงการรอการอนุมัตินับตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงกันยายน 2557 สูงถึง 380,000 ล้านบาท

1.1.3 การปรับตัวต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นและปัญหาอุทกภัย ในช่วงก่อนหน้า ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและการผลิต โดยเฉพาะ (1) การลดลงของปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ภายในประเทศ จาก 1.29 ล้านคันในปี 2556 เข้าสู่ระดับปกติ 7.76 แสนคันในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 39.6 ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้ปริมาณการผลิตรถยนต์รวมหดตัวร้อยละ 23.5 (2) หนี้สินครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น จากร้อยละ 70.3 ของ GDP ในปี 2554 เป็นร้อยละ 82.3 ในปี 2556 และร้อยละ 85.0 ในปี 2557 ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของการใช้จ่ายภาคครัวเรือน (3) การเพิ่มขึ้นของหนี้สาธารณะ จากร้อยละ 40.8 ของ GDP ณ สิ้นปี 2554 เป็นร้อยละ 45.7 ณ สิ้นปี 2556 ทำให้การดำเนินมาตรการทางการคลังเพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างระมัดระวังและมีข้อจำกัดมากขึ้น และ (4) การลดลงของราคาข้าวและรายได้เกษตรกรภายใต้มาตรการจำหน่ายข้าวซึ่งไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการส่งออกและสร้างภาระทางการคลัง

1.2 การแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล

ภายหลังจากการเข้ามาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 และการจัดตั้งรัฐบาลเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2557 รัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ โดยให้ความสำคัญในประเด็นต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1.2.1 การฟื้นฟูความเชื่อมั่นของภาคครัวเรือน ธุรกิจ นักลงทุนต่างชาติ และนักท่องเที่ยว โดยการ (1) ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และดำเนินการให้การบริหารราชการแผ่นดินเข้าสู่ภาวะปกติ (2) จัดทำ Road Map ในการแก้ไขปัญหาประเทศที่ชัดเจนก่อนที่จะจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป รวมทั้งได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ตาม Road map ที่ประกาศไว้ (3) เร่งรัดฟื้นฟูความเชื่อมั่นและแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว โดยการชี้แจงทำความเข้าใจกับประเทศต่างๆ การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างจริงจัง รวมทั้งการจัดระเบียบสถานที่ท่องเที่ยว (4) เร่งรัดพิจารณาอนุมัติส่งเสริม

การลงทุน มูลค่าประมาณ 8 แสนล้านบาท และการประกาศใช้นโยบายส่งเสริมการลงทุน ระยะ 7 ปี (ปี 2558 – 2564) (5) **แก้ไขปัญหาความล่าช้าในการออกใบอนุญาตโรงงาน (รง.4)** โดยนับตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2557 – 31 มีนาคม 2558 มีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่โรงงานจำนวนทั้งสิ้น 4,911 โรงงาน คิดเป็นมูลค่าเงินลงทุนรวม 578.6 พันล้านบาท และ (6) **สร้างความชัดเจนในแผนการลงทุนที่สำคัญๆ ของภาครัฐ** ทั้งในด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

1.2.2 **การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายของภาครัฐ** โดยเฉพาะรัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะแรก ซึ่งรัฐบาลได้อนุมัติวงเงิน 364,464 ล้านบาท (ตามมติ ครม. วันที่ 1 ตุลาคม 2557) เพื่อการสร้างงานและการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย ประกอบด้วย การเร่งสัญญาที่เหลือของโครงการลงทุนภายใต้ปีงบประมาณ 2557 การเร่งสัญญาของโครงการลงทุนภายใต้ปีงบประมาณ 2558 การเร่งการใช้จ่ายของงบประมาณเหลือมปีตั้งแต่ปี 2548 มาตรการเร่งการใช้จ่ายจากงบประมาณกลางที่เหลือ และงบประมาณที่เหลือจากโครงการไทยเข้มแข็ง รวมทั้งโครงการเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว 1,000 บาทต่อไร่ ในวงเงิน 40,000 ล้านบาทและเพิ่มรายได้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา 1,000 บาทต่อไร่ ในวงเงินประมาณ 8,454 ล้านบาท

1.2.3 **การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่สำคัญ** ประกอบด้วย (1) **มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว** อาทิ การลดต้นทุนการผลิต การสนับสนุนแหล่งเงินทุนทั้งการให้สินเชื่อและการลดดอกเบี้ยเงินกู้ และมาตรการพักชำระหนี้เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรรายย่อยผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) (ตามมติ ครม. วันที่ 31 มีนาคม 2558) และ (2) **มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง** อาทิ โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม และโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อใช้รวบรวมยาง (ตามมติ ครม. วันที่ 21 ตุลาคม 2557)

1.2.4 **การดูแลธุรกิจ SMEs** ที่ได้รับความเดือดร้อนจากผลกระทบของการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ อาทิ **มาตรการด้านสินเชื่อและการค้ำประกันสินเชื่อ** ได้แก่ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ SMEs สุขใจ มาตรการพักชำระค่าธรรมเนียมค้ำประกัน มาตรการเพิ่มวงเงินค้ำประกันสินเชื่อแทน SMEs มาตรการสินเชื่อผ่าน SFIs เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ เป็นต้น (ตามมติ ครม. วันที่ 17 มีนาคม 2558)

1.2.5 **การดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นและเพิ่มศักยภาพการขยายตัวระยะยาว** (ตามมติ ครม. วันที่ 17 มีนาคม 2558) รัฐบาลได้อนุมัติและเร่งรัดโครงการลงทุนเพิ่มเติมให้สามารถเริ่มดำเนินการ อาทิ โครงการพัฒนาถนนของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท ที่ใช้วงเงินจำนวน 40,000 ล้านบาท และการบริหารจัดการระบบชลประทานและขุดลอกคูคลองในช่วงหน้าแล้ง วงเงิน 38,000 ล้านบาท

1.2.6 **การเร่งรัดดำเนินการตามแผนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว** รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงให้ไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค โดยรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ (ปี 2558 - 2565) ประกอบด้วย 5 แผนงาน ได้แก่ (1) การพัฒนาโครงข่ายรถไฟระหว่างเมือง (2) การพัฒนาโครงข่ายขนส่งสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (3) การเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตของประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน (4) การพัฒนาโครงข่ายการขนส่งทางน้ำ และ (5) การเพิ่มขีดความสามารถการให้บริการขนส่งทางอากาศ

1.3 ผลการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจมหภาค

การดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลได้ทำให้เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีขึ้นจากการหดตัวร้อยละ 0.5 ในไตรมาสแรก และขยายตัวเร่งขึ้นตามลำดับ ในภาพรวมเศรษฐกิจไทยเริ่มกลับมาขยายตัวร้อยละ 0.4 ในไตรมาสที่สอง และขยายตัวเร่งขึ้นอย่างช้าๆ เป็นร้อยละ 0.6 ในไตรมาสที่สาม ก่อนที่จะขยายตัวเร่งขึ้นอย่างชัดเจนเป็นร้อยละ 2.3 ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2557 และองค์ประกอบที่สำคัญที่อยู่ในภาวะหดตัวทั้งการใช้จ่ายภาคครัวเรือน การลงทุนภาคเอกชน การท่องเที่ยว และการผลิตภาคอุตสาหกรรมเริ่มกลับมาขยายตัวเป็นวงกว้างมากขึ้นตามความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล **โดยในไตรมาสที่สองของปี 2557 การใช้จ่ายภาคครัวเรือนกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 3 ไตรมาส ในไตรมาสที่สาม การลงทุนภาคเอกชน เริ่มกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ไตรมาส และในไตรมาสสุดท้าย การท่องเที่ยวเริ่มกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 3 ไตรมาส ในขณะที่การผลิตภาคอุตสาหกรรมเริ่มกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ไตรมาส**

การขยายตัวเร่งขึ้นของเศรษฐกิจไทยและการฟื้นตัวเป็นวงกว้างมากขึ้น สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจที่แสดงถึงความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย (1) การฟื้นตัวของความเชื่อมั่นของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ซึ่งเริ่มฟื้นตัวอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง (2) จำนวนนักท่องเที่ยวเริ่มกลับมาขยายตัวในเดือนตุลาคม 2557 และขยายตัวเร่งขึ้น (3) การเร่งรัดอนุมัติส่งเสริมการลงทุน โดยมูลค่าการอนุมัติเริ่มกลับมาขยายตัวเป็นบวกและเร่งขึ้นต่อเนื่อง (4) การเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐซึ่งขยายตัวเป็นบวกและสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง (5) การหดตัวช้าลงของดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม ซึ่งทำให้ GDP ภาคอุตสาหกรรมเริ่มขยายตัวเป็นบวกในไตรมาสสุดท้ายของปี 2557 และมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นในปี 2558 และ (6) การเบิกจ่ายงบลงทุนเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลให้การลงทุนภาครัฐหดตัวช้าลงตามลำดับ และมีแนวโน้มขยายตัวเป็นบวกและสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจในไตรมาสแรกของปี 2558

การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจดำเนินไปควบคู่กับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลพยายามที่จะรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระดับที่จำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่อสร้างศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจระยะยาว ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำมันสินค้าน้ำมันและภาระหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นจนเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต **ผลจากแนวนโยบายดังกล่าวทำให้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี** โดยหนี้สาธารณะต่อ GDP และหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP เริ่มอยู่ในภาวะทรงตัวที่ประมาณร้อยละ 46.83 ต่อ GDP และร้อยละ 85.0 ของ GDP ตามลำดับ เทียบกับการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงก่อนหน้า ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงานเฉลี่ยทั้งปี 2557 อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 1.9 และร้อยละ 0.8 ตามลำดับ และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 3.8 ของ GDP

1.4 สถานการณ์เศรษฐกิจล่าสุด เครื่องชี้เศรษฐกิจในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2558 แสดงให้เห็นว่า เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงก่อนหน้า และขยายตัวเร่งขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งทำให้คาดว่าเศรษฐกิจไทยในไตรมาสแรกของปี 2558 จะสามารถขยายตัวได้ดีขึ้นจากไตรมาสที่สี่ของปี 2557 ตามการขยายตัวเร่งขึ้นของภาคการท่องเที่ยว การผลิตภาคอุตสาหกรรม การลงทุนภาครัฐซึ่งคาดว่าจะเริ่มกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 6 ไตรมาส ในขณะที่การใช้จ่ายและการลงทุนภาคเอกชนยังขยายตัวต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การส่งออกยังคงได้รับผลกระทบจากภาวะความขบเซาของเศรษฐกิจโลกและการลดลงของราคาสินค้าส่งออกที่สำคัญ

แนวโน้มการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจ สอดคล้องกับเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญๆ โดยในด้านการผลิต ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมหดตัวช้าลงตามลำดับ และกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 23 เดือน ในอัตราร้อยละ 3.8 ในเดือนกุมภาพันธ์ จำนวนนักท่องเที่ยวขยายตัวสูงและเร่งขึ้นเป็นเดือนที่ 5 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวในช่วง 2 เดือนแรกขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 22.5 ในขณะที่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 71.9 ซึ่งเป็นอัตราการเข้าพักเฉลี่ยสูงสุดในรอบ 23 เดือน อย่างไรก็ตาม ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรยังคงปรับตัวลดลงตามการลดพื้นที่เพาะปลูก สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย และสถานการณ์ด้านราคาสินค้า ในด้านการใช้จ่าย ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนเริ่มกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 20 เดือน การลงทุนภาครัฐปรับตัวดีขึ้นตามความคืบหน้าของการเร่งรัดเบิกจ่ายงบลงทุนทั้งของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 123.2 และ 104.8 ตามลำดับ ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2558 ในขณะที่การบริโภคภาคเอกชนยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกสินค้าลดลง แต่การส่งออกบริการมีแนวโน้มขยายตัวสูงตามการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยว

เสถียรภาพทางเศรษฐกิจยังอยู่ในเกณฑ์ดีอย่างต่อเนื่อง โดย (1) อัตรารายได้เพื่อทั่วไปและอัตรารายได้เพื่อพื้นฐานเฉลี่ยในช่วง 2 เดือนของไตรมาสแรก (มกราคม – กุมภาพันธ์ 2558) อยู่ในระดับต่ำร้อยละ -0.5 และร้อยละ 1.6 ตามลำดับ (2) การว่างงานอยู่ในระดับต่ำ เฉลี่ย 2 เดือนของไตรมาสแรก อยู่ที่ร้อยละ 0.9 (3) ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุล 6,015 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ ในช่วง 2 เดือนแรก โดยเป็นผลจากดุลการค้าและดุลบริการที่เกินดุลตามรายรับจากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และ (4) หนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2558 อยู่ที่ 5.72 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.83 ต่อ GDP

2. การดำเนินงานด้านสังคม

การดำเนินงานด้านสังคม ของ สศช. ในช่วง 6 เดือนตามนโยบายรัฐบาล ครอบคลุมงานสำคัญทั้งในด้านการติดตามรายงานสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย การติดตามผลการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ รวมทั้งการรายงานภาวะสังคมรายไตรมาสและรายปี เพื่อติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคมและการเฝ้าระวัง การขับเคลื่อนงานของกลไกคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษา และการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในภาคธุรกิจเอกชน

2.1 การวิเคราะห์ ติดตาม และรายงานสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย

สถานการณ์ความยากจนในปี 2556 ซึ่งประเมินโดยใช้เส้นความยากจน พบว่าความยากจนโดยรวมลดลง แต่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย โดยความยากจนลดลงจากร้อยละ 12.6 ของประชากรทั้งประเทศ ในปี 2555 เหลือร้อยละ 10.9 ในปี 2556 หรือมีคนจน 7.3 ล้านคน หากรวม “คนจน” กับ “คนเกือบจน” แล้วจะมีประมาณ 14.0 ล้านคน หรือร้อยละ 21.0 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งบ่งชี้ว่าความยากจนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย (คนเกือบจน หมายถึง ประชากรที่มีระดับรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคสูงกว่าเส้นความยากจนไม่เกิน 20% ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะตกเป็นคนจนได้ง่าย หากได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ร้ายแรงหรือประสบวิกฤตทางเศรษฐกิจหรือประสบปัญหาด้านสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวประกอบอาชีพ)

ความเหลื่อมล้ำหรือการกระจายรายได้ในประเทศไทยในปี 2556 มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2554 และปัญหาการกระจายรายได้อยู่ในระดับปานกลาง โดยสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ด้านรายได้ เท่ากับ 0.465 ในปี 2556 และ 0.484 ในปี

2554 อย่างไรก็ตาม รายได้ยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนรวยที่สุด 10% ซึ่งถือครองรายได้สูงถึง 36.8 % ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุด 10% ถือครองรายได้เพียง 1.1% ของรายได้ทั้งหมดเท่านั้น จึงทำให้ความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556

สำหรับนโยบายและโครงการสำคัญในการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำที่ดำเนินการต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ (1) มาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน และภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา (2) การสร้างความมั่นคงด้านรายได้และการสร้างโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ เช่น การปรับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวให้พนักงานราชการ วุฒิกการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี การชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง (3) การสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของผู้มีฐานะยากจน ผู้มีรายได้น้อยหรือขาดแคลนทุนทรัพย์โดยการให้ทุนการศึกษา และมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (4) การพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพ โดยพัฒนาคุณภาพการให้บริการสุขภาพทั้งระบบ จัดระบบบริการในรูปแบบเครือข่าย ผลិតบุคลากรด้านสาธารณสุขให้เพียงพอ และสร้างความเป็นเอกภาพและบูรณาการสิทธิประโยชน์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของ 3 กองทุน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ (1) ยกระดับรายได้กลุ่มเป้าหมายคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีรายได้น้อยที่สุด 40% ล่าง โดยสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ เร่งยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงาน สร้างโอกาสในการเข้าถึงที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและผู้ที่มีฐานะยากจน และเร่งดำเนินการปฏิรูปภาษีทั้งระบบ (2) สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาของผู้ที่มีฐานะยากจน ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ (3) ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุข โดยพัฒนาศักยภาพระบบบริการสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายเชื่อมโยงกันภายในพื้นที่ บูรณาการระบบประกันสุขภาพภาครัฐ 3 กองทุน และพัฒนารูปแบบบริการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และ (4) สร้างโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ โดยส่งเสริมแรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมด้วยความสมัครใจตามมาตรา 40 และปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและคนพิการ

2.2 การติดตามผลการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals)

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDG) เป็นเป้าหมายที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เพื่อให้แต่ละประเทศยกระดับคุณภาพชีวิตพื้นฐานของประชากร มีจุดมุ่งหมายคือ ความมุ่งมั่นในการบรรลุข้อผูกพันของปฏิญญาสหัสวรรษ (Millennium Declaration) ปฏิญญานี้ผ่านการรับรองมติ การประชุมสุดยอดแห่งสหัสวรรษในเดือนกันยายน 2553 ซึ่งร่วมลงนามโดยผู้นำโลก ประกอบด้วย 8 เป้าหมาย ได้แก่ การขจัดความยากจนและหิวโหย การให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา การส่งเสริมบทบาทสตรีและความเท่าเทียมกันทางเพศ การลดอัตราการตายของเด็ก การพัฒนาสุขภาพสตรี มีครรภ์ การต่อสู้โรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่นๆ การรักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ มีกรอบระยะเวลาการดำเนินงานถึงปี พ.ศ. 2558 ซึ่ง สศช. ในฐานะหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของประเทศไทย ได้ทำการติดตามและนำเสนอผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ปรากฏเป็นรายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของประเทศไทย พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2552 โดยประเทศไทยมีผลการดำเนินการที่ค่อนข้างดีในทุกเป้าหมายการพัฒนา กล่าวคือ

ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายในการลดความยากจนลงกึ่งหนึ่ง บรรลุเป้าหมาย อัตราเข้าเรียนรวมที่เกินร้อยละ 100 และความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา

ขณะที่เป้าหมายด้านสุขภาพ อัตราการตายของเด็กมีแนวโน้มดีขึ้น ยกเว้นในเขตพื้นที่สูงและสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สุขภาพสตรีมีครรภ์มีแนวโน้มดีขึ้น ยกเว้นในเขตพื้นที่สูง แต่ปัญหา การตั้งครรถไม่พร้อมและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นยังต้องได้รับการดูแล และบรรลุเป้าหมายการชะลอ และลดการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ แต่กลุ่มเสี่ยงยังมีอัตราการติดเชื้อสูง

ในส่วนของเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยมีโอกาสบรรลุเป้าหมายเนื่องจาก สามารถเพิ่มสัดส่วนพื้นที่อนุรักษ์และป่าชายเลน แต่ยังมีปัญหาด้านความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้พลังงาน การจัดการขยะ คุณภาพน้ำ และคุณภาพอากาศ

เป้าหมายสุดท้ายการเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา ประเทศไทยได้เสริมสร้างขีดความสามารถแก่ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและอนุภูมิภาคในหลายโครงการ เช่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการสาธารณสุข การผลิตสื่อการเรียนการสอน อิเล็กทรอนิกส์ และความร่วมมือสาขาเกษตรด้านความมั่นคงของอาหาร เป็นต้น

ปี 2558 เป็นปีสิ้นสุดของเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ สศช. จึงได้วางกรอบและกำลังดำเนินการจัดทำรายงานฯ ในสามระดับ คือ **ระดับประเทศ ระดับจังหวัด** ซึ่งได้รับความร่วมมือจากจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดนครพนม และ **ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ซึ่งได้รับความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม เทศบาลตำบลอุโมงค์ จังหวัดลำพูน และเทศบาลเมืองอัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยการรายงานฯ จะได้แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคที่พบในการบรรลุเป้าหมายฯ และประเด็นท้าทายที่มีต่อการพัฒนาภายหลังการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ซึ่งจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในเดือนกันยายน ศกนี้

2.3 การรายงานภาวะสังคมรายไตรมาสและรายปี เพื่อติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคมและเฝ้าระวัง

สศช. ดำเนินการติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญๆ ทั้งในด้าน การจ้างงาน หนี้สินครัวเรือน สุขภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การค้ามนุษย์ รวมทั้งติดตามประเด็นทางสังคมที่น่าสนใจเพื่อวิเคราะห์เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม โดยได้ดำเนินการในประเด็นการพัฒนา ศักยภาพของเด็กวัยเรียน และการยกระดับสมรรถนะของแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ และนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในเรื่อง การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ที่กำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติที่บูรณาการการแก้ปัญหาจากทุกภาคส่วน โดยมีข้อค้นพบและข้อเสนอที่ได้รายงานแถลงข่าวต่อสาธารณะเป็นรายไตรมาส รายปี ที่สำคัญ ดังนี้

การจ้างงาน ภาพรวมทั้งปี 2557 การจ้างงานลดลงร้อยละ 0.4 อัตราการว่างงานเฉลี่ยร้อยละ 0.84 ค่าจ้างแรงงานที่หักด้วยเงินเพื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 ผลผลิตภาพแรงงานต่อคนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 เมื่อพิจารณาผลผลิตภาพแรงงานรายสาขาเทียบกับค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น พบว่า ผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นช้ากว่าค่าจ้างแรงงานในเกือบทุกสาขา ยกเว้นสาขาเกษตรกรรม ก่อสร้างและการศึกษา

หนี้สินครัวเรือน ไตรมาสที่สี่ปี 2557 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการบริโภคอุปโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ชะลอลงเมื่อเทียบกับไตรมาสแรกถึงไตรมาสที่สามที่ผ่านมา โดยมีมูลค่ายอดคงค้างสินเชื่อเท่ากับ 3,492,624 ล้านบาท แต่ต้องเฝ้าระวังการผิมนัดชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง

โดยนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีมูลค่า 83,451 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.5 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.4 ต่อสินค้ารวม

สุขภาพ ผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลงถึงร้อยละ 73.5 เนื่องจากมีการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคอย่างต่อเนื่อง ผู้ป่วยเอดส์มีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงเฝ้าระวังพฤติกรรมในกลุ่มเยาวชนที่มีสัดส่วนของนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วยังคงเพิ่มขึ้น ขณะที่การใช้ถุงยางอนามัยยังอยู่ในระดับต่ำโดยเฉพาะกับแฟนหรือคนรัก ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 และ 1.8 ตามลำดับ

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คดีอาญาไตรมาสสี่ปี 2557 ลดลงร้อยละ 11.6 จากปี 2556 โดยคดีอาญาเสพติดยังคงมีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 84.5 ขณะที่การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2 ผู้เสียชีวิตลดลงร้อยละ 1.6 โดยสาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุยังคงมาจากการเมาสุรา และขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ รัฐบาลไทยตระหนักถึงปัญหาของการค้ามนุษย์ โดยได้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตามหลักมาตรฐานสากล 5P (Policy, Prosecution, Protection, Prevention, Partnership) ยึดหลักการสำคัญด้านการคุ้มครองผู้ด้อยโอกาส กลุ่มเสี่ยง และผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ การบังคับกฎหมายอย่างเข้มงวด และการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐในทุกระดับ

ประเด็นทางสังคมที่น่าสนใจ สศช. ให้ความสำคัญติดตามประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยในทุกช่วงวัย เพื่อให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจากการติดตามประเด็นการพัฒนาคุณภาพของเด็กในวัยเรียน และการยกระดับสมรรถนะแรงงาน มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) **การพัฒนาศักยภาพเด็กวัยเรียน** พบว่า เด็กวัยเรียนไทย 6-8 แสนคน ออกจากระบบการศึกษาก่อนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เหตุผลที่ไม่ได้เรียนในกลุ่มวัย 6-14 ปี ส่วนใหญ่มาจากปัญหาการเจ็บป่วย พิการ ไม่มีทุนทรัพย์และไม่สนใจที่จะเรียน ในกลุ่มวัย 15-17 ปี ให้เหตุผลว่าจบการศึกษาแล้วมากที่สุด รองลงมา คือ ไม่มีทุนทรัพย์และไม่สนใจ เด็กที่ไม่เข้าเรียนส่วนใหญ่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย เด็กที่ไม่ได้เรียนส่วนใหญ่เข้าสู่ตลาดแรงงานประมาณ 5.5 แสนคน ถูกดำเนินคดีในสถานพินิจและเข้าบำบัดรักษาเยาเสพติด 50,000-60,000 คน บ่วยและพิการ 24,000 คน และเด็กเร่ร่อน 30,000 คน ขณะที่เด็กในระบบโรงเรียนยังมีปัญหาด้านคุณภาพ ขาดทักษะทำงานและการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ พบเด็กกว่า 1 แสนคนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ผลสัมฤทธิ์การศึกษาต่ำ ขาดทักษะที่ใช้ในการทำงานและต่อยอดการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ การใช้งานเทคโนโลยี การคิดคำนวณความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ และการสื่อสารส่งผลกระทบต่อผลิตภาพแรงงาน การมีต้นทุนชีวิตที่อ่อนแอ ตลอดจนคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์น้อยลง

แนวทางการพัฒนาคุณภาพเด็กวัยเรียนที่สำคัญ คือ (1) สนับสนุนให้เด็กคงอยู่ในระบบโรงเรียนทั้งการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมให้แก่เด็กยากจน สร้างแรงจูงใจให้กับสถานศึกษาเพื่อเอื้อต่อการเข้าเรียนของเด็กด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ การเพิ่มช่องทางและทางเลือกการศึกษาในกลุ่มเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาให้สามารถกลับเข้าสู่ระบบโรงเรียน (2) ส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการพัฒนาอาชีพเชิงรุก ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสื่อกลางการเรียนการสอน (3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยยกระดับคุณภาพครู พัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายและเป็นทางเลือกใหม่ และ (4) ส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสร้างความเป็นพลเมืองที่ดี

2) **การยกระดับสมรรถนะแรงงาน** พบว่า (1) แรงงานไทยกว่าร้อยละ 65 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่าสัดส่วนแรงงานสูงอายุเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ขณะที่แรงงานที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี เข้าสู่กำลังแรงงานลดลง ส่งผลให้ขาดแคลนแรงงาน และ

ผลิตภาพในบางสาขาลดลง (2) แรงงานนอกระบบมีแนวโน้มเคลื่อนย้ายเข้าสู่สถานประกอบการ จำเป็นต้องเร่งพัฒนาทักษะเพื่อให้แรงงานสามารถปรับตัวและทำงานในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) แรงงานมีภาวะตึงตัวและการผลิตแรงงานยังไม่ตรงกับความต้องการ และ (4) คุณภาพแรงงานทั้งด้านผลิตภาพยังขาดทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน

ปัญหาการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน พบว่า (1) การพัฒนาทักษะเน้นยกระดับฝีมือแรงงาน แต่ยังขาดการประเมินเชิงคุณภาพซึ่งจะช่วยให้นายจ้างและลูกจ้างเห็นถึงประโยชน์และปรับปรุงให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ (2) การเข้าถึงข้อมูลและการพัฒนาสมรรถนะแรงงานเพื่อรองรับการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงยังมีข้อจำกัด และ (3) ยังมีความล่าช้าของการพัฒนามาตรฐานอาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงาน

แนวทางการยกระดับสมรรถนะแรงงาน ได้แก่ (1) เร่งพัฒนามาตรฐานอาชีพให้ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพโดยเฉพาะสาขาอาชีพที่มีศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เร่งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพ วางระบบเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่มีกลไกการวัดและประเมินผลเพื่อเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (Credit transfer) หน่วยการเรียนรู้ (Credit bank) ที่ชัดเจน (2) สร้างความรู้ด้านคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงาน รวมถึงประชาสัมพันธ์ช่องทางและวิธีการเข้าทดสอบให้แรงงานเข้ารับการทดสอบคุณวุฒิวิชาชีพหรือมาตรฐานฝีมือแรงงาน (3) ส่งเสริมให้ภาครัฐเป็นหน่วยสนับสนุนภาคเอกชนที่มีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน โครงการที่รัฐดำเนินงาน และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและทั่วถึง รวมทั้งเป็นหน่วยประสานให้เกิดการจัดฝึกอบรมที่ตรงกับความต้องการ และ (4) เร่งส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยประชาสัมพันธ์เชิงรุก ใช้มาตรการอุดหนุนทางการเงิน อาทิ การให้กู้ยืมทุนพัฒนาฝีมือแรงงานดอกเบี้ยต่ำโดยมีเงื่อนไขในการจัดฝึกอบรมแรงงานในสถานประกอบการ

2.4 งานคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษา

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558 นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 84 /2558 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษา โดยมีการประชุม ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2558 โดยมีนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน และ ศสช. เป็นฝ่ายเลขานุการ

การแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษา เพื่อทำหน้าที่เป็นซูเปอร์บอร์ดด้านการศึกษา ทวีคูณและขับเคลื่อนงานตามนโยบายร่วมกัน มุ่งให้เกิดการทำงานที่บูรณาการ ไม่ซ้ำซ้อน และไม่ขัดแย้งกัน โดยให้ยึดแนวทางของ ศสช. และนโยบายรัฐบาลเป็นหลักสำคัญ รวมทั้งความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การดำเนินการมุ่งใน 3 ภารกิจหลัก คือ การดำเนินงานตามภารกิจประจำ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล และการดำเนินงานที่เป็นการวางรากฐานเพื่อส่งต่อรัฐบาลในอนาคต โดยต้องดำเนินการทั้งในด้านการจัดการศึกษาที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ การปรับหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน งบประมาณและการกระจายอำนาจ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการประชุมและมติที่ประชุม

ที่ประชุมมีความเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

1) ทิศทางและการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาควรต้องมีกรอบที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ที่เป็นรูปธรรม เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างโอกาสทางการศึกษาและการลดความเหลื่อมล้ำ

2) โครงสร้างการศึกษา เน้นการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้โครงสร้างหน่วยงานทางการศึกษาที่มีในปัจจุบัน ต้องร่วมกันสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจในระบบการศึกษา ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม มีคุณภาพ ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน เร่งจัดการเรียนการสอนในสาขาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และบ่มเพาะสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง กฎหมายประชาธิปไตย ตลอดจนวางแผนการพัฒนาคูครูในรูปแบบการต่อยอดความรู้มากกว่าการเพิ่มอัตรา และพัฒนานวัตกรรมในการผลิตครู การประเมินครูที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีมาตรการสร้างความเชื่อมั่น ขวัญกำลังใจของครูโดยเฉพาะการแก้ปัญหาเรื่องหนี้สิน

3) การวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน สถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัย ควรพัฒนาหลักสูตรให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในอนาคต รวมถึงการเตรียมคัดคนให้สอดคล้องกับทิศทางการลงทุนในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะมีความต้องการงานในพื้นที่และอุตสาหกรรมเกิดขึ้นในอนาคต อาทิ การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการน้ำ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ คลัสเตอร์การพัฒนาในภาคการผลิตและบริการ งานในส่วนท้องถิ่น และงานในส่วนกลาง

นอกจากนี้ ควรผนวกเรื่องการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาเทคโนโลยีเข้ากับการส่งเสริมการลงทุน เนื่องจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคตจะเกิดจากโครงการภาครัฐขนาดใหญ่ การเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น จึงสมควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน ทำข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี

มติที่ประชุม มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นแกนหลัก ดำเนินการร่วมกับองค์กรหลักและหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ นำความเห็นและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการ และจัดทำวิสัยทัศน์และกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในระยะ 5 ปี ให้เป็นรูปธรรม ดังนี้ ให้บูรณาการและกำหนดแนวทางที่ชัดเจน ยึดตาม 8 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) นโยบายการศึกษา (2) ระบบบริหารการศึกษา (3) โครงสร้างการศึกษา (4) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา (5) ครูและบุคลากรการศึกษา (6) การกำกับติดตามและประเมินผล (7) งบประมาณและการช่วยเหลือด้านการเงิน และ (8) อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยให้มีความเชื่อมโยงตาม 8 ประเด็นสำคัญ ใน 3 ช่วงเวลา ดังนี้ *ระยะแรก-อดีต* (ปี 2557-ช่วง คสช.) *ระยะที่สอง-ปัจจุบัน* (ปี 2558 ช่วงที่รัฐบาลปัจจุบัน เข้ามาบริหารวางพื้นฐานสำคัญ) *ระยะที่สาม-อนาคต* (ตั้งแต่ปี 2559 และต่อเนื่องในช่วง 5 ปีของแผนฯ 12)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการศึกษาและการเรียนรู้ของทุกหน่วยงานในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงตาม 8 ประเด็นสำคัญในแต่ละช่วงเวลา ทั้งในระยะแรกที่ได้ดำเนินการไปแล้วมีผลสำเร็จอะไรบ้าง ในระยะปัจจุบันที่อยู่ระหว่างดำเนินการ เพื่อชี้ให้เห็นว่าทำอะไร มีปัญหาอุปสรรค ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมอะไรบ้าง รวมทั้งการเตรียม ทิศทางแนวทางในอนาคต 5 ปีต่อไป นอกจากนี้ อยู่ระหว่างดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการศึกษา ของต่างประเทศที่เชื่อมโยงกับ 8 ประเด็นสำคัญ มาใช้ประโยชน์ในการวางทิศทางแนวทางในอนาคต

2.5 การขับเคลื่อนการประยุกต์นำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเอกชน

2.5.1 สศช. ร่วมกับพันธมิตร 7 องค์กรผู้นำภาคธุรกิจขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง สศช. และ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (มพพ.) ได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือกับผู้บริหารระดับสูงของ 7 องค์กรผู้นำภาคธุรกิจขนาดใหญ่ ได้แก่ เอสซีจี

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท โตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน) บริษัท บางจาก ปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) และกลุ่มมิตรผล เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2556 เพื่อร่วมเป็นพันธมิตรขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคธุรกิจเอกชน โดยส่งเสริมการขับเคลื่อนธุรกิจตามหลักปรัชญาฯ ดำเนินการทั้งภายในองค์กรและส่งเสริมการขยายผลสู่องค์กรธุรกิจเครือข่าย หรือธุรกิจคู่ค้าตลอดห่วงโซ่ (Supply Chain) เพื่อให้ภาคธุรกิจเหล่านั้นสามารถปรับตัวเผชิญการเปลี่ยนแปลงในอนาคต นำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยร่วมกันวางกรอบการขับเคลื่อนงานเป็นระยะเวลา 3 ปี (ปี 2556-2559) มีเป้าหมายมุ่งให้เกิดการปรับการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องตามหลักปรัชญาฯ สนับสนุนให้ 7 องค์กรฯ เลือกเป้าหมายธุรกิจในเครือข่าย Supply Chain ของตน องค์กรละ 5 แห่ง พร้อมทั้งมอบผู้แทนทุกองค์กรร่วมเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนงานร่วมกับ สศช. มพพ. โดยคณะกรรมการจะประชุมหารือร่วมกันในทุกเดือนเพื่อติดตามความก้าวหน้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ความก้าวหน้า ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการปรับการดำเนินธุรกิจขององค์กรที่เป็น Supply Chain รวม 36 แห่ง และประมวลสรุปผลอย่างเป็นระบบ เตรียมการจัดให้มีการศึกษาถอดบทเรียนเพื่อสามารถประมวลสังเคราะห์เสนอแนวทางการขยายผลได้ทันในปี 2559 นี้

2.5.2 **สศช. ร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมและผู้ประกอบการรายย่อย** ภายใต้กลไกที่รัฐบาลได้แต่งตั้ง คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) เป็นประธานฯ และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานรวม 8 คณะประกอบด้วย หนึ่งในนั้น มี**คณะอนุกรรมการฯ ภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย มีเลขาธิการ สศช. เป็นประธาน** ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ นี้มีภารกิจในการจัดทำแผนปฏิบัติการ แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงานภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนปรัชญาฯ ในภาคธุรกิจ บริการการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาเครื่องมือที่สร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างภาคีเครือข่ายและสนับสนุนผู้ประกอบการ ธุรกิจที่มีความพร้อมเข้าไปร่วมจัดกิจกรรมการพัฒนาในชุมชน และพิจารณากลับกรองแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคธุรกิจ เพื่อเสนอโครงการที่ผ่านการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณ

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน มีการประชุมครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2558 ทบทวนสถานการณ์การขับเคลื่อนฯ ในภาคธุรกิจ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้เพิ่มเติมและทบทวนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ภาคธุรกิจและนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อน ในปี 2558-2560 คาดว่าจะนำเสนอที่ประชุมพิจารณาได้ในเดือนพฤษภาคม ศกนี้

3. การขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

3.1 **ความสำคัญของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ** เป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 และเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลปัจจุบัน โดยเป็นรูปแบบการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจของไทยภายใต้การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity) ซึ่งจะนำประเทศก้าวสู่มิติใหม่ในการสร้างความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้เติบโตควบคู่กับเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน ลดอุปสรรคทางการค้า การลงทุน ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสังคม และสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภายในภูมิภาค โดยอาศัยศักยภาพและความชำนาญของแต่ละประเทศ

มาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันซึ่งกันและกัน โดยการวางแผนพัฒนาอย่างบูรณาการและรอบคอบ ทั้งด้านศักยภาพของพื้นที่ ที่ตั้ง รูปแบบ และการบริหารจัดการที่เหมาะสม

3.2 **วัตถุประสงค์และหลักการดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ** เพื่อดึงดูดการลงทุน ทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิต ประชาชน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดน ภายใต้หลักการดำเนินงาน ดังนี้ (1) ดำเนินการ ภายใต้กรอบกฎหมายปัจจุบัน และให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน (2) กำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมของ ภาคีการพัฒนา โดย**ภาครัฐ** : ให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จัดระบบอำนวยความสะดวก **ภาคเอกชน** : ลงทุน และ**ประชาชน** : มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา และ (3) กำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามเขตการปกครอง เพื่อให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน รูปแบบต่างๆ โดยมีได้รอนสิทธิใดๆ ที่มีอยู่เดิมตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.3 **กลไกการดำเนินงาน** สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักประสานและขับเคลื่อน การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (1) สิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง และ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2) ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง โดยร่วมกับกระทรวงแรงงาน (3) โครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร โดยร่วมกับกระทรวงคมนาคม (4) การ จัดหาที่ดิน และบริหารจัดการ โดยร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และ (5) การตลาด/ประสานนักลงทุน และ ประสานการขับเคลื่อนระดับพื้นที่

3.4 **ความก้าวหน้า** สศช. ได้จัดการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษ (กนพ.) แล้ว 4 ครั้ง ซึ่งได้อนุมัติการดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอย่างเป็นทางการ ในเรื่อง ที่สำคัญรวม 5 เรื่อง ดังนี้

3.4.1 **การกำหนดขอบเขตพื้นที่ และการจัดเตรียมที่ดินของรัฐเพื่อให้ ผู้ประกอบการเข้าดำเนินงาน** แบ่งเป็น **ระยะที่ 1** ตาก สระแก้ว มุกดาหาร สงขลา และตราด รวม 36 ตำบล ใน 10 อำเภอ และ**ระยะที่ 2** หนองคาย นครราชสีมา เชียงราย นครพนม และกาญจนบุรี รวม 54 ตำบล 13 อำเภอ

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ระยะที่ 1 ในพื้นที่ 5 จังหวัด รวม 36 ตำบล ใน 10 อำเภอ		
1. จังหวัดตาก	อำเภอแม่สอด	ตำบลท่าสายลวด ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ภาษา ตำบลแม่กุ ตำบลแม่ดาว ตำบลแม่ปะ ตำบลแม่สอด ตำบลมหาวัน
	อำเภอพบพระ	ตำบลช่องแคบ ตำบลพบพระ ตำบลวาลีย์
	อำเภอแม่ระมาด	ตำบลชะเนงู ตำบลแม่จะรา ตำบลแม่ระมาด
2. จังหวัดสระแก้ว	อำเภออรัญประเทศ	ตำบลท่าข้าม ตำบลบ้านด่าน ตำบลบ้านป่าไร่
	อำเภอวัฒนานคร	ตำบลผักชะ

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
3. จังหวัดตราด ▪ พื้นที่ 3 ตำบล ใน 1 อำเภอ ▪ จัดเตรียมที่ดินของรัฐประมาณ 740 ไร่	อำเภอคลองใหญ่	ตำบลคลองใหญ่ ตำบลไม้รูด ตำบลหาดเล็ก
4. จังหวัดมุกดาหาร ▪ พื้นที่ 11 ตำบล ใน 3 อำเภอ ▪ จัดเตรียมที่ดินของรัฐประมาณ 1,000 ไร่	อำเภอเมืองมุกดาหาร	ตำบลคำอาฮวน ตำบลนาสีนวน ตำบลบางทรายใหญ่ ตำบลมุกดาหาร ตำบลศรีบุญเรือง
	อำเภอหว้านใหญ่	ตำบลชะโนด ตำบลบางทรายน้อย ตำบลปงขาม ตำบลหว้านใหญ่
	อำเภอดอนตาล	ตำบลดอนตาล ตำบลโพธิ์ไทร
5. จังหวัดสงขลา ▪ พื้นที่ 4 ตำบล ใน 1 อำเภอ ▪ จัดเตรียมที่ดินของรัฐประมาณ 1,000 ไร่	อำเภอสะเดา	ตำบลสะเดา ตำบลสำนักขาม ตำบลสำนักแต้ว ตำบลป่าดง-เบขาร์
ระยะที่ 2 ในพื้นที่ 5 จังหวัด รวม 54 ตำบล ใน 13 อำเภอ		
1. จังหวัดหนองคาย ▪ พื้นที่ 13 ตำบล ใน 2 อำเภอ ▪ จัดเตรียมที่ดินของรัฐประมาณ 4,000 ไร่	อำเภอเมืองหนองคาย	ตำบลเวียงคุก ตำบลหินโงม ตำบลบ้านเตือ ตำบลหาดคำ ตำบลในเมือง ตำบลมีชัย ตำบลโพธิ์ชัย ตำบลค่ายบกหวาน ตำบลหนองกอมเกาะ ตำบลโพนสว่าง ตำบลพระธาตุบังพวน ตำบลสีกาย
	อำเภอสระใคร	ตำบลสระใคร
2. จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ 5 ตำบล ใน 5 อำเภอ	อำเภอสุไหโง-ลก	ตำบลสุไหโง-ลก (เทศบาลเมืองสุไหโง-ลก)
	อำเภอตากใบ	ตำบลเจ๊ะเห (เทศบาลเมืองตากใบ)
	อำเภอแวง	ตำบลโละจูด
	อำเภอยี่งอ	ตำบลละหาร
	อำเภอเมืองนครราชสีมา	ตำบลโคกเคียน
3. จังหวัดเชียงราย พื้นที่ 21 ตำบล ใน 3 อำเภอ	อำเภอแม่สาย	ตำบลเวียงพางคำ ตำบลแม่สาย ตำบลโป่งผา ตำบลโป่งงาม ตำบลห้วยไคร้ ตำบลบ้านด้าย ตำบลศรีเมืองชุม ตำบลเกาะช้าง
	อำเภอเชียงแสน	ตำบลศรีดอนมูล ตำบลเวียง ตำบลป่าสัก ตำบลโยนก ตำบลบ้านแซว ตำบลแม่เงิน
	อำเภอเชียงของ	ตำบลศรีง ตำบลบุญเรือง ตำบลเวียง ตำบลริมโขง ตำบลสถาน ตำบลศรีดอนชัย ตำบลห้วยซ้อ
4. จังหวัดนครพนม พื้นที่ 13 ตำบล ใน 2 อำเภอ	อำเภอเมืองนครพนม	ตำบลในเมือง ตำบลอาจสามารถ ตำบลท่าค้อ ตำบลบ้านผึ้ง ตำบลหนองญาติ ตำบลนาทราย ตำบลนาราชควาย ตำบลโพธิ์ตาก ตำบลหนองแสง ตำบลกुरुคุ
	อำเภอท่าอุเทน	ตำบลเวินพระบาท ตำบลรามราช ตำบลโนนตาล
5. จังหวัดกาญจนบุรี พื้นที่ 2 ตำบล ใน 1 อำเภอ	อำเภอเมือง	ตำบลบ้านเก่า ตำบลแก่งเสี้ยน

3.4.2 **ด้านแรงงาน** อนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าวและการจัดระบบแรงงานต่างด้าวแบบไป-กลับ โดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2558 เห็นชอบการจัดระบบการจ้างคนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตรา 14 แห่ง พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 (ให้สามารถใช้บัตรผ่านแดนหรือเอกสารที่ประเทศต้นทางออกให้แทนหนังสือเดินทาง)

3.4.3 มาตรการส่งเสริมการลงทุน

1) มาตรการด้านภาษีสำหรับกิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจาก BOI ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 10 ใน 10 รอบระยะเวลาบัญชี

2) มาตรการเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน อยู่ระหว่างการพิจารณา

3) มาตรการส่งเสริมการลงทุนผ่าน BOI จำแนกเป็น 2 กรณี

(1) กรณีเป็นกิจการทั่วไปในประเภทกิจการที่อยู่ในข่ายให้การส่งเสริม ให้ได้รับสิทธิประโยชน์เท่ากับการลงทุนในพื้นที่ 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำ ดังนี้

- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติม เป็นเวลา 3 ปี
- กรณีได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 เพิ่มอีก 5 ปี
- หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่า
- หักค่าติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกได้ร้อยละ 25
- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

เพื่อการส่งออก

- สิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร

(2) กรณีเป็นกิจการเป้าหมายสำหรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกำหนด ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ ดังนี้

➢ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 เพิ่มอีก 5 ปี

- หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่า
- หักค่าติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกได้ร้อยละ 25
- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

เพื่อการส่งออก

- สิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร

กิจการเป้าหมาย คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2558 เห็นชอบกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามมติ กนพ. ครั้งที่ 2/2558 ใน 13 กลุ่มกิจการ

กลุ่มอุตสาหกรรม	ตาก (13)	สระแก้ว (12)	ตราด (4)	มุกดาหาร (5)	สงขลา (6)
1. อุตสาหกรรมการเกษตร ประมง และกิจการที่เกี่ยวข้อง	/	/	/	/	/
2. การผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์	/				
3. อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง	/	/			/
4. การผลิตเครื่องเรือน	/	/			/
5. อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ	/	/			
6. การผลิตเครื่องมือแพทย์	/	/			
7. อุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักร และชิ้นส่วน	/	/			
8. อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	/	/		/	
9. การผลิตพลาสติก	/	/			
10. การผลิตยา	/	/			
11. กิจการโลจิสติกส์	/	/	/	/	/
12. นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม	/	/	/	/	/
13. กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว	/	/	/	/	/

3.4.4 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร

1) โครงการเร่งด่วน พ.ศ. 2558 จำนวน 55 โครงการ วงเงิน 2,737.88 ล้านบาท โดยให้ขอรับการสนับสนุนจากงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

2) แผนโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร ปี 2557 - 2565 วงเงิน 1.1 แสนล้านบาท ใน 6 พื้นที่ (7 ด่าน) ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดสระแก้ว จังหวัดตราด จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดสงขลา (สะเดาและปาดังเบซาร์) และพื้นที่ชายแดนจังหวัดหนองคาย

3.4.5 การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ จัดตั้งศูนย์ฯ และเปิดให้บริการครบแล้วทั้ง 5 จังหวัด โดยศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน กระทรวงแรงงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน กระทรวงมหาดไทยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

4. การขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย

4.1 ความสำคัญของโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย โครงการทวายจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยโดยเป็นประตูการค้าฝั่งตะวันตกของภูมิภาค สร้างทางลัดโลจิสติกส์เชื่อมโยงไทยกับโลกตะวันตก ลดระยะเวลาและประหยัดต้นทุนการขนส่งสินค้า เป็นโอกาสในการขยายฐานการผลิตอุตสาหกรรมเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานกับพื้นที่อุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก

โครงการทวายการดำเนินงานโครงการทวาย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ (1) การพัฒนาโครงการทวายระยะแรก (Initial Phase Development) และ (2) การพัฒนาโครงการทวายระยะสมบูรณ์ (Full Phase Development)

ระยะแรก คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างภายในปี 2558 เป็นก้าวสำคัญที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นานาชาติ สร้างภาพลักษณ์โครงการที่เป็นสากล และวางรากฐานสู่การพัฒนาโครงการระยะสมบูรณ์ที่มีความยั่งยืน โดยโครงการระยะแรกจะเป็นการพัฒนาพื้นที่ขนาดเล็ก ได้แก่ พื้นที่นิคม

อุตสาหกรรมระยะแรก 27 ตารางกิโลเมตร จากพื้นที่โครงการทั้งหมด 196 ตารางกิโลเมตร และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาโครงการทวายและเกิดการจ้างงานประชาชนในท้องถิ่นโดยเร็ว

4.2 **กลไกการดำเนินงาน** สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่วมระดับสูงระหว่างไทย - เมียนมา (Joint - High level Committee: JHC) และคณะกรรมการประสานงานร่วมระหว่างไทย - เมียนมา (Joint Coordinating Committee: JCC) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง และกระทรวงคมนาคม ฯลฯ ได้ทำงานร่วมกับฝ่ายเมียนมาเพื่อขับเคลื่อนโครงการทวายให้บังเกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

4.3 ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

4.3.1 **คาดว่าเอกชนไทย และภาครัฐเมียนมา จะลงนามในสัญญาสัมปทานโครงการทวายระยะแรกในเดือนพฤษภาคม 2558** หลังจากผ่านการพิจารณาของ ครม.เมียนมา โดยโครงการระยะแรก ประกอบด้วย

- 1) นิคมอุตสาหกรรมระยะแรก ซึ่งเน้นอุตสาหกรรมแรงงานเข้มข้น เนื้อที่ 27 ตารางกิโลเมตร ภายใต้อายุระยะเวลา 8 ปี
- 2) ถนนสองช่องทางจากเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายถึงชายแดนไทยที่บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี ความยาว 138 กิโลเมตร (สัมปทานเฉพาะในส่วนการดำเนินการบำรุงรักษาถนน)
- 3) ท่าเรือเล็กขนาด 2 ท่า รองรับเรือบรรทุกสินค้าอเนกประสงค์ความจุ 400 TEU และเรือ Feeder Vessel ความจุ 1,600 TEU
- 4) โรงไฟฟ้าขนาดเล็ก (ได้แก่ โรงไฟฟ้าชั่วคราวขนาด 15 MW ใช้ระหว่างการก่อสร้าง/โรงไฟฟ้าแบบ Boil-off Gas/และโรงไฟฟ้าแบบ Combined Cycle Gas Turbine ขนาด 450 MW)
- 5) อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก
- 6) ระบบโทรคมนาคมแบบ Landline สำหรับอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์
- 7) ที่อยู่อาศัยสำหรับแรงงานในพื้นที่ รองรับประชากรประมาณ 126,000 คน
- 8) คลังเชื้อเพลิง LNG สำหรับใช้ในโรงไฟฟ้าและนิคมอุตสาหกรรม (อยู่ระหว่างปรับปรุงรายละเอียดโครงการ)

4.3.2 **ความช่วยเหลือโครงการถนนสองช่องทางเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายสู่ชายแดนไทย - เมียนมา** ฝ่ายเมียนมาได้แสดงความประสงค์ที่จะขอรับการสนับสนุนเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนจากไทยเพื่อก่อสร้างโครงการถนนสองช่องทางเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายสู่ชายแดนไทย - เมียนมา ซึ่งเป็นโครงการสำคัญเร่งด่วนในโครงการทวายระยะแรก โดย สศช. ร่วมกับกระทรวงการคลัง จะนำเสนอการให้การสนับสนุนเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ และฝ่ายเมียนมาจะนำเสนอต่อรัฐสภาเมียนมาเพื่อขอความเห็นชอบต่อไป

4.3.3 **การพัฒนาโครงการทวายระยะสมบูรณ์** ประกอบด้วย (1) นิคมอุตสาหกรรมสำหรับอุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมขนาดกลาง ขนาดเบา รวมทั้งอุตสาหกรรมบริการ รวมทั้งพื้นที่ชายฝั่งทั้งหมดประมาณ 132 ตารางกิโลเมตร (2) ท่าเรือน้ำลึก สามารถรับเรือบรรทุกขนาดใหญ่และรองรับปริมาณสินค้ากว่า 170 ล้านตัน และ 5 ล้าน TEU ต่อปี (3) ถนนสี่ช่องทางจากเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายถึงชายแดน

ไทยที่บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี ความยาว 132 กิโลเมตร (4) ระบบน้ำเพื่ออุตสาหกรรมและครัวเรือน ขนาด 900,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย และ (5) ระบบไฟฟ้าและการพัฒนาเมือง ที่พักอาศัย ศูนย์ราชการ สำนักงานที่พักผ่อนหย่อนใจ โรงแรม และศูนย์การค้า

ปัจจุบัน สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ร่วมกับ สศช. อยู่ระหว่างการศึกษาจัดทำแผนแม่บทโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย คาดว่า จะแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2558 โดยประสานข้อมูลผลการศึกษาและความเห็นจากประเทศญี่ปุ่นทั้งใน ด้านการวางแผนแม่บทโครงการ และการศึกษาความเป็นไปได้เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

4.4 **บทบาทการมีส่วนร่วมของประเทศญี่ปุ่น** เนื่องจากโครงการทวายมีความสอดคล้อง กับกลยุทธ์กระจายการลงทุนของญี่ปุ่น (Thailand – Plus – One) โดยให้ไทยเป็นฐานในการกระจาย การลงทุนสู่ประเทศเพื่อนบ้าน (CLMV) อีกทั้งโครงการทวายยังสอดคล้องกับแนวทางเชื่อมโยงฐานการผลิต สำคัญของไทยและประเทศเพื่อนบ้านกับอินเดีย (Mekong - India Economic Corridor Development) ที่ญี่ปุ่น (และอินเดีย) ให้ความสำคัญ

บทบาทของญี่ปุ่นในขณะนี้จะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมพัฒนาโครงการทวายระยะสมบูรณ์ ร่วมกับเมียนมาและไทย ผ่านทางการให้ข้อมูลผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนแม่บท โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย นอกจากนี้ ญี่ปุ่นอยู่ระหว่างพิจารณาให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการ (ODA) ให้แก่ SPV เพื่อให้การดำเนินโครงการระยะแรกประสบผลสำเร็จและส่งผลดีต่อการพัฒนาระยะ สมบูรณ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

21 เมษายน 2558